

Міністерство освіти і науки України
Торговій коледж
Запорізького національного університету

Лекція

Тема: «Вступ. Державна система стандартизації»

План

1. Мета і задачі дисципліни
2. Загальні відомості про стандартизацію
3. Загальні відомості про державну систему стандартизації

Література:

1. Ловачева Т. Н. «Стандартизация и контроль качества продукции», Экономика
2. Бутенко Л.Н. «Основы стандартизации и контроль качества продукции общественного питания», Вища школа, 1986.

1. Мета і задачі дисципліни

Стандартизація – норма, зразок.

Ще в далекій давнині виникла фактична стандартизація. Писемність, система числення, грошові одиниці, одиниці виміру і ваги, літочислення, землеволодіння, архітектурні стилі, різні гіпотези і теорії, цивільний і карній кодекси, кодекс законів про працю, міжнародні звичаї і конвенції, взагалі всі закони з норм моралі, правила співжиття і багато іншого – усе це прояв фактичної стандартизації.

Характерна особливість фактичної стандартизації полягає в тому, що сфера її дії, галузі застосування і рівень розвитку практично необмежені.

Офіційно стандартизація бере свій початок 15 вересня 1925 р., коли було створено Комітет стандартизації при Раді праці і оборони. 7 травня 1926 р. затверджено перший загальнодержавний стандарт «Пшеница. Селекционные сорта зерна. Номенклатура».

Органи стандартизації в Україні

Організація робіт із стандартизації визначається структурою органів і служб стандартизації, яким необхідно забезпечувати умови для активної участі в роботах, пов'язаних із стандартизацією всіх ланок господарства.

Організаційна структура включає державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики (Держспоживстандарт України), науково дослідні інститути (НДІ) і територіальні органи (ЦСМС) системи Держспоживстандарт влади, а також головні і базові організації з проблем стандартизації та технічні комітети в галузях промисловості.

Держспоживстандарт України відповідальні за виконання угоди технічних бар'єрів торгів має здійснювати координації усіх видів технічної нормо-творчості.

Територіальний орган (ЦСМС) системи Держспоживстандарт України вирішує питання державного контролю і метрологічного нагляду, має активізувати участь у взаємодії з суб'єктами господарської діяльності в розробленні державних стандартів.

Важливі ланка в розробленні Державних стандартів - технічні комітети із стандартизації. Головними задачами стандартизації на п.р.г. являється підвищення вимог до якості продукції, сировини, напівфабрикатів, строків зберігання, тари, упаковки, обладнання, методів визначення якості, складання і використання комплексних програм по стандартизації продукції, розробки перспективних стандартів і втілення комплексної системи управління якістю продукції, розширення масштабів робіт по атестації продукції.

2. Загальні відомості про стандартизацію

Стандартизація – це діяльність, яка включає в себе вирішення питання для завдань, що повторюються в галузях науки, техніки, і економіки. Це вибір оптимальних рішень, які розраховані не тільки на теперішній рівень науки і техніки, а і на перспективу їх розвитку.

Основи стандартизації і контроль якості продукції – предмет, який вивчає науково-технічні та методичні основи стандартизації, питання управління якістю продукції : організацію, техніку і методи контролю якості сировини, напівфабрикатів та готової продукції закладів ресторанного господарства.

Основні задачі стандартизації

- Безпечність продукції процесів та послуг для життя, здоров'я та майна, людей, тварин, рослин та охорону природного довкілля;
- захист збереження майна і продукції зокрема під час їх транспортування та зберігання;
- якість продукції процесів та послуг відповідно до рівня розвитку науки, техніки, технології і потреб людей;
- реалізація прав споживачів;
- відповідність об'єктів стандартизації своїй призначення;
- технічна та інформаційна сумісність і взаємозамінність;
- збіжність та відтворюваність результатів контролювання;
- установлення оптимальних вимог до суспільно важливих продуктів процесів і послуг;
- осадження усіх видів ресурсів поліпшенні усіх техніко-економічних показників;
- впровадження нових технологій, оновлення виробництва та підвищення його продуктивності;
- безпека господарських об'єктів, складних технічних систем з урахуванням надзвичайних ситуацій;
- розвиток міжнародного та регіонального співробітництва;
- усунення технічних бар'єрів у торгівлі та закладах ресторанного господарства.

3. Загальні відомості про державну систему стандартизації

Залежно від масштабів роботи і стандартизації вона може бути національною і міжнародною. Національна стандартизація – це стандартизація, що проводиться на рівні однієї конкретної держави.

Міжнародна стандартизація - це роботи із стандартизації в якій беруть участь кілька країн (ДСТУ1.0-93).

Мета стандартизації : установити положення, що забезпечують відповідність об'єкта стандартизації своєму призначенню та безпечність щодо життя чи здоров'я людей, тварин, рослин а також майна і охорони природного довкілля, що створюють умови для раціонального використання усіх видів національних ресурсів, що сприяють усуненню технічних бар'єрів у торгівлі та закладах ресторанного господарства, та підвищують конкурентоспроможність продукції робіт та послуг до рівня розвитку науки, техніки і технологій.

Державну політику у сфері стандартизації визначають закони України та їхні нормативно правові акти, ця політика ґрунтується на таких принципах:

- забезпеченості участі фізичних та юридичних осіб у розробленні стандартів та можливості вільно вибирати види стандартів для виготовлення чи постачання продукції ;
- відкритості та прозорості процедур розроблення та приймання стандартів з урахуванням інтересів усіх зацікавлених сторін;
- Доступності стандартів та інформації щодо них для користувачів;
- Відповідності стандартів щодо законодавства ;
- Адаптації стандартів до сучасних досягнень науки і техніки з урахуванням економіки;
- Пріоритетності прямого впровадженні в Україні міжнародних та регіональних стандартів;
- Дотримування міжнародних та європейських правил і процедур стандартизації ;
- Участі у міжнародній (регіональній) стандартизації .

Об'єкти стандартизації - це продукція процеси та послуги зокрема, матеріали, їх складники, устаткування, системи, їх сумісність правила процедури функції, методи та діяльність.

Перелік основних об'єктів стандартизації

Галузі економіки	Результати виробництва
1. Сільське господарство	Продукти харчування, сировина
2. Добувна промисловість	Мінеральні продукти, сировина
3. Обробна промисловість	Речовини, матеріали, вироби
4. Будівництво	Будівлі, споруди, громадські і виробничі комплекси
5. Енергетика	Енергія
6. Транспорт, зв'язок, побутове обслуговування	Послуги
7. інформатика	Інформація

